24.9.2025

HA/3441/03.00.00.00/2025

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Viite: HE 86/2025 vp

HE 86/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Päijät-Hämeen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue pitää lakimuutoksia tervetulleina ja näkee tarpeellisena virka-apuvelvollisuuden tarkentamisen lainsäädäntötasolla. Lisäksi hyvinvointialueiden varautumisen vahvistaminen sekä terveydenhuollon järjestäminen Puolustusvoimille ja Pohjois-Atlantin liitolle lakisääteisesti nähdään tarpeellisena. Ehdotus selventää hyvinvointialueille kohdistettuja varautumisvelvoitteita tarpeenmukaisella tavalla sekä vahvistaa hyvinvointialueiden mahdollisuuksia varautua edellä mainittuihin poikkeusoloihin. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen näkemyksen mukaan esitys vahvistaisi myös kokonaismaanpuolustusta.

Säännöskohtaiset huomiot

53 a § Virka-apu Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle ja Pohjois-Atlantin liitolle

Hyvinvointialue näkee, että on tarkoituksenmukaista antaa säädöksessä mainituille toimijoille virka-apua jo normaalioloissa, koska virka-avun tarve terveydenhuollon palveluille voi olla mahdollista. Lisäksi hyvinvointialue näkee, että virka-apu mahdollistaa nopeamman reagoinnin erilaisiin tarpeisiin.

53 b § Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyö

Hyvinvointialue näkee tarkoituksenmukaisena sen tehtävien velvoittavan säädöspohjaisen määrittämisen Puolustusvoimien ja Pohjois-Atlantin liiton tukemiseksi. Määritetyt tehtävät tuovat uusia toimenpiteitä hyvinvointialueille, jolloin on tarpeen tarkastella hyvinvointialueen poikkeusolojen johtamisen, henkilöstön käytön, materiaalisen valmiuden kyvykkyyksiä. Tulevat tehtävät vaativat laaja-alaista suunnittelua yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa sisältäen harjoitustoiminnan, jolloin hyvinvointialueen muu toiminta ja valmistautuminen erilaisiin häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin voi alentua. Tämän vuoksi on tarpeellista tarkastella, että hyvinvointialueille saadaan riittävä resursointi säädöksessä mainittujen tehtävien toteuttamiseksi. Yhteistyö Puolustusvoimien

kanssa vaatii hyvinvointialueelta selkeät ja tehokkaat toimintamallit, jossa toiminnan koordinaatiolla sekä keskitetyllä tilannekuvatoiminnolla johtamisen tukena on keskeinen merkitys.

53 c § Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyön rahoitus

Tehokkaan yhteistyön ja johtamisen toteuttaminen edellyttää hyvinvointialueella tehokkaasti koordinoitua toimintaa paikallisen ja kansallisen johtamisen tueksi. Esityksen mukaan hyvinvointialueille säädettävät uudet tehtävät liittyisivät terveydenhuollon toimitilojen suojaamiseen, terveydenhuollon toimintojen siirrettävyyteen, ensihoidon lisäresursointiin, materiaalisen varautumisen parantamiseen sekä yhteiseen suunnittelu-, koulutus- ja harjoitustoimintaan Puolustusvoimien ja Pohjois-Atlantin liiton kanssa. On tärkeää taata hyvinvointialueiden kyvykkyys vastata näihin uusiin tehtäviin. Esimerkiksi kyvykkyys toimintojen siirtämiseen edellyttää monialaista suunnittelutyötä ja sitoo hyvinvointialueiden palvelutuotannon sekä tukitoimintojen asiantuntijoita nykytehtävistään. Uusiin tehtäviin liittyy uudenlainen merkittävä hyvinvointialuetason koordinointivastuu. Hyvinvointialueen näkemyksen mukaan taloudellisia vaikutuksia tulisikin arvioida luvussa 4.2.2 mainittujen valmiussuunnittelun ja varautumisen johtamisen sekä hankintojen lisäksi myös siitä näkökulmasta, että esimerkiksi terveydenhuollon asiantuntijoiden, kiinteistöasiantuntijoiden tai ICT-asiantuntijoiden resursseja olisi välttämätöntä käyttää toimintojen suojaamista koskevassa monialaisessa suunnittelutehtävässä. Erillisrahoituksen tuleekin ulottua myös sellaisiin asiantuntija- ja tukitoimintoihin, jotka mahdollistavat yhteistyön ja siihen liittyvän suunnittelun ja koordinoinnin.

Lisäksi rahoituksessa tulisi huomioida suunnittelusta ja toiminnasta aiheutuvat pysyvät kustannukset. Osa toiminnoista tulee olemaan pysyväisluonteisia, jotka vaativat ylläpitoa ja jatkuvaa suunnittelua. Ilman tämän huomioimista rahoituksessa, tulee pitkällä aikavälillä hyvinvointialueille suunnittelemattomia lisäkustannuksia.

Lausunnon ovat valmistelleet tulosaluejohtaja **Maija Lagerstam-Kittelä** ja toimialajohtaja, johtajaylilääkäri **Tuomo Nieminen** sekä valmiuspäällikkö **Jani Mäkinen** ja valmiusasiantuntija **Joonas Kuisma**.

Lahdessa, 24.9.2025

Petri Virolainen
Hyvinvointialuejohtaja

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA LAUSUNTO HE 86/2025 VP P-H HVA

Alla mainitut asiakirjat on allekirjoitettu X-Signissa. Allekirjoittajien henkilöllisyys on varmennettu vahvalla tunnistautumisella.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	**PETRI HEIKKI VIROLAINEN**
Allekirjoitusaika	24.09.2025 17:09

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Lausunto_sosiaali_ja terveysvaliokunta_HE 862025 vp_ PH HVA.pdf (3fdc0e8944a06ca840e93332b701fe9bb81683370c6b852e3555a58555ff2d20)